

පෙළගැස්ම

1. පළාත් සහා පිහිටුවීම	15
1. පළාත් ආන්ඩ්ව යන්නේහි අර්ථය (සර අයිවෝ පෙනින්ස්)	15
2. පළාත් සහා පිහිටුවීම	17
3. දහනුන්වන සංශෝධනයේ ව්‍යුහාත්මක සැලැස්ම	19
4. දහනුන්වන සංශෝධන නඩුව: ශේෂ්ධාධිකරණ තීන්දුව	20
5. ජනාධිපතිවරයා සහ බලතල	23
6. ආන්ඩ්කාරවරයා සහ බලතල	24
7. ප්‍රධාන අමාත්‍යවරයා සහ අමාත්‍ය මණ්ඩලය සහ බලතල	28
8. ප්‍රධාන ලේකම් සහ බලතල	30
2. පාර්ලිමේන්තුව හා පළාත් සහාව	33
1. ව්‍යවස්ථාපාදායක ප්‍රතිසංස්කරණ	33
2. කරානායකවරයා සහ පළාත් සහාවේ සහාපතිවරයා	35
3. මහලේකම් සහ සහා ලේකම්	38
4. පාර්ලිමේන්තු කාරක සහා සහ පළාත් සහා කාරක සහා	39
5. පළාත් සහා මූල්‍ය රිති සංග්‍රහය	45
3. මධ්‍යම රුපය, පළාත් සහා - බලතල	46
1. අමාත්‍ය මණ්ඩලය හා පළාත් අමාත්‍ය මණ්ඩල	46
2. එකාබද්ධ අරමුදල සහ පළාත් සහා අරමුදල	47
3. පාර්ලිමේන්තු හා පළාත් සහා මන්ත්‍රී වර්පණයාද	49
4. ආන්ඩ්කාරවරයා, ප්‍රධාන අමාත්‍ය හා අමාත්‍ය මණ්ඩලය අතර, බලතල ලේඛනය	52
4. පළාත් සහා කාර්යය පරිභාරිය	58
01. ප්‍රතිඵාච හෝ දිවිරුණු දීම	58
02 අසුන හිස්වීම	58
03. පළාත් සහා ජන්ද විමසීමකට පසු පැවැත්වෙන පළමු රැස්වීම	59
04 මන්ත්‍රීවරුන් සඳහා ආසන පැනවීම	59
05. සහාපතිවරයෙකු හා නියෝජන සහාපතිවරයෙකු තොරු පත් කරගැනීම - ප්‍රථම සහා රැස්වීම	59
06. සහාපති දුරය හෝ නියෝජන සහාපති දුරය හිස් වූ අවස්ථාවක සහාපති හෝ නියෝජන සහාපති තොරු පත් කරගැනීම	61
07. සහාපති නාමාවලිය	62
08. සහාපතිවරයා සහ බලතල සහ වගකීම	62
09. නියෝජන සහාපතිවරයා සහ බලතල හා වගකීම	63
10. සහානායක දුරය	63
11. එළඟන තායක දුරය	64
12. ආන්ඩ් පැසැයේ ප්‍රධාන සංවිධායක දුරය	64
13. එළඟනයේ ප්‍රධාන සංවිධායක දුරය	65
14. ලේකම් කාර්ය මණ්ඩලය	65
15. සහා රැස්වීම් පැවැත්වීම	66
16. සහාව කළුතැබීම හා අන්තිහිටුවීම	67
17. ගණපුරණය	67
18. සහාවේ කතා කළ යුතු හාමා	68
19. බාහිර පුද්ගලයේ	68
20. විශේෂ තිවාඩා යොජන	68
21. සහාවේ කාර්යයන්	69
22. ලිපි ලේඛන පිළිගැන්වීම	70

23. කාරක සහා වාර්තා පිළිගැනීම	70
24. පෙන්සම් ඉදිරිපත් කිරීම.	70
25. අමාත්‍යවරුන්ගේ ප්‍රකාශ	72
26. සහා රිති සහ වර්පකාද සම්බන්ධ හඳුසි ප්‍රශ්න හා යෝජනා	72
27. පොදුගලික කරුණු දැක්වීම.	72
28. වාචික තොළීත පිළිතුරු අපේක්ෂිත ප්‍රශ්න	73
29. යෝජනා	75
30. පොදු කටයුතු අරමිනයේ දී පුරුව දැනුම්දීමක් අවශ්‍ය නොවන යෝජනා	76
31. පොදු කටයුතු අරමිනයේ දී පුරුව දැනුම් දීමක් අවශ්‍ය වන යෝජනා සම්බන්ධ පොදු විධිවිධාන	76
32. ප්‍රශ්නයක් තොළීතාවක් ඉල්ලා අස්කරුණීම	76
33. කළුතැබීමේ යෝජනාව යටෙන් අසනු ඉඩන ප්‍රශ්න	77
34. කළුතැබීමේ යෝජනාව යටෙන් කරන යෝජනා	77
35. ප්‍රයුද්‍රති සම්පාදනය	78
36. අනුරිති හා අතුරු ව්‍යවස්ථා සම්මත කිරීම.	80
37. පොදුගලික මත්ත්‍රී ප්‍රයුද්‍රති කෙටුම්පත්	80
38. වාර්ෂික මුදල ප්‍රකාශය	82
39. විසර්ජන ප්‍රයුද්‍රතිය	84
40. පර්පූරක ප්‍රඛන්ද	85
41. විශ්වාසංග යෝජනා	85
42. සංශෝධන	86
43. යෝජනා සම්මත කරුණීම	87
44. රුනාධිපතිවරයා තොළුරුම්පින්තුව පළාත් සහාවේ අදහස් වීමසන අවස්ථාවේ දී අනුගමනය කළ යුතු දියා පරිපාරිය	88
45. දැනුම් දීම	88
46. මත්ත්‍රීවරුන්ගේ පැවැත්ම	89
47. විවාද පිළිබඳ පොදු රිති	89
48. මත්ත්‍රීවරුන්ගේ කඩා පැවැත්වීම හා සම්බන්ධ රිති	90
49. මත්ත්‍රීවරයෙකුගේ සහා සහනායිත්වය අත්සුවීම්	91
50. සහාවේ පුරුණ කාරක සහාව	92
51. උපදේශක කාරක සහා	92
52. පළාත් සහාවේ කාරක සහා	94
53. උපදේශක කාරක සහාවකට හැර අනිකුත් කාරක සහාවලට බලපාන පොදු කරුණු	94
54. මහජන පෙන්සම් කාරක සහාව	95
55. ප්‍රයුද්‍රති හා නිති පිළිබඳ කාරක සහාව	96
56. සහා කටයුතු පිළිබඳ කාරක සහාව	96
57. කාරුය පරිපාරි රිති පිළිබඳ කාරක සහාව	97
58. ගෘහන කාරක සහාව	97
59. අවදී කාරක සහාව	97
60. පළාත් අරමුදල් පිළිබඳ ගිණුම් කාරක සහාව	98
61. නිල බලයෙන් කාරක සහාවලට පත්වීම්	98
62. පසු නායක රැස්වීම	99
63. සෙංකොළයේ ආරක්ෂාව හා වගකීම.	100
64. රිති සම්පාදනය හා වලංගුතාවය	100
65. රිති සංශෝධනය සඳහා යෝජනා	101
66. රිති අත් හිටුවීම	101
67. රිතිවල සඳහන් නොවන කරුණු	101
68. අර්ථ කිරුණුවන්	101
5. පළාත් සහා ප්‍රයුද්‍රති සම්පාදනය	102
1. ප්‍රයුද්‍රති සම්පාදනය - 13 වන ආන්ත්‍රිකම ව්‍යවස්ථාව	102
2. ප්‍රයුද්‍රති සම්පාදනය - පළාත් සහා පනත	105
3. ප්‍රයුද්‍රති සම්පාදනය - අවධානය යොමු කළ යුතු කරුණු	106
4. ප්‍රයුද්‍රති සම්පාදනය - සැලුකිය යුතු කරුණු	108
5. ප්‍රයුද්‍රති සම්පාදනය - පියවර	110

6. පළාත් සහ ක්‍රියාකාරීත්වය තුළ පැන නැගුණු ගැටලු	115
1. ව්‍යවස්ථාමය ගැටලු: 13 වන සංශෝධනය යටතේ බලය බෙදා හැරීම	116
2. දේශපාලන හා පර්පාලන ගැටලු මධ්‍යගතකරණයේ සංස්කෘතිය	117
3. ආදායම් හා මූල්‍ය ගැටලු: ව්‍යුහාත්මක දුබලතා සහ ප්‍රායෝගික අත්දැකීම්	118
4. පළාත් ආන්ත්‍රිකරණය: ව්‍යුහාත්මක දුබලතා ගැටලු	119
5. බාරතාච් පිළිබඳ ගැටලු: මානව සම්පත් පර්පාලන යෝගනතා	121
6. තෙහෙරික ගැටලු: නිරියේ ආධිපත්‍යය යටතේ බෙදා පැවරීම	121
7. පළාත් සුළුතර කොටස් සහ හාමා ප්‍රතිපත්තිය: පළාත් සහාවන්හි කාර්යාලය හා නිතිමය නැකියාව	122
8. පළාත් සිවිල් සමාජය: සහායාත්මකය, ප්‍රතිචාර දැක්වීම සහ වගකීම් හාරය	122
9. දැනග තුනක පළාත් සහා අත්දැකීම් ආශ්‍රිත ජාතික නිර්දේශ	122
7. නව ආන්ත්‍රිකතුම ව්‍යවස්ථාවක් තුළ බලය බෙදීම පිළිබඳ: පළාත් සහාවන්ගේ නිර්දේශයන්	128
1. මධ්‍යම රුපය හා පළාත් සහා අතර, සම්බන්ධය	128
2. රාජ්‍ය සේවය හා පර්පාලනය	131
3. ව්‍යවස්ථාදායක ක්‍රියාවලිය හා තෙහෙරික සහය	131
4. මුදල් හා මූල්‍ය විධිවිධාන	132
5. නිරිය හා සාමය	133
6. ඉඩම් සහ ස්වාධාවික සම්පත්	134
8. ආන්ත්‍රිකතුම ව්‍යවස්ථා මණ්ඩලය අනුකම්වූ වාර්තා මගින් පළාත් සහා ක්‍රියාකාරීත්වය සම්බන්ධයෙන් ඉදිරිපත් කෙරෙන යෝජනා	135
1. මුළුක අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ අනුකම්වූව	135
2. මුදල් පිළිබඳ අනුකම්වූව	136
3. නිරිය හා සාමය පිළිබඳ අනුකම්වූව	140
4. රාජ්‍ය සේවයේ ප්‍රතිසංස්කරණ පිළිබඳ අනුකම්වූව	145
5. අධිකරණය පිළිබඳ අනුකම්වූව	162
6. මාධ්‍ය - පරායන්ත සඛ්‍යතා පිළිබඳ කම්වූව	162
9. පළාත් සහා - සමාජ ආර්ථික තොරතුරු	166
1. උතුරු මැදු පළාත	166
2. දකුණු පළාත	168
3. මධ්‍යම පළාත	170
4. සබරගමුව පළාත	172
5. නැගෙනහිර පළාත	175
6. උතුරු පළාත	177
7. වයඹ පළාත	179
8. උප පළාත	181
9. බස්නාහිර පළාත	183
2 වන කොටස	
දහනුන්වන ආන්ත්‍රිකතුම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය	187
1987 අංක 42 දරන පළාත් සහා පනත	226
1989 අංක 12 දරන පළාත් සහා (ආනුෂංගික විධිවිධාන) පනත	241
1990 අංක 27 දරන පළාත් සහා (සංශෝධන) පනත	243
1990 අංක 28 දරන පළාත් සහා (සංශෝධන) පනත	245
2010 අංක 13 දරන පළාත් සහා (සංශෝධන) පනත	247
පැයැල්ති සම්පාදනය - උතුරු මැදු පළාත් සහාව	249
■ 1989 අංක 01 දරන පළාත් පාලන ආයතන පර්පාලන කටයුතු පරිභාෂා නිර්මී	249
■ උතුරු මැදු පළාතේ 1989 අංක 02 දරන හඳුනී අවස්ථා අරමුදල පැයැල්තිය	251
■ 1989 අංක 04 දරන උතුරු මැදු පළාතේ දොඩ් පැයැල්තිය	251

■ 1990 අංක 2 දුරන අධිකාපන ප්‍රයුද්ලේතිය	252
■ 1990 අංක 06 දුරන උතුරු මැද පළාතේ පළාත් සහාවේ මුදල් ප්‍රයුද්ලේතිය	257
■ 1990 අංක 09 දුරන කොළඹ සේවා ප්‍රයුද්ලේතිය	264
■ උතුරු මැද පළාතේ 1990 අංක 10 දුරන පළාත් පාලන (කාරුණ මණ්ඩල) ප්‍රයුද්ලේතිය	276
■ උතුරු මැද පළාතේ සංවර්ධන නිර්මාණ හා යන්ත්‍රෝපකරණ එෂන්සිය පිහිටුවීම පිළිබඳ 1990 අංක 11 දුරන ප්‍රයුද්ලේතියට සංශෝධනයකි.	287
■ 1990 අංක 12 දුරන පළාත් පාලන බල මණ්ඩල (විශේෂ විධිවිධාන) ප්‍රයුද්ලේතිය	287
■ 1990 අංක 13 දුරන උතුරු මැද පළාතේ මුදල් ප්‍රයුද්ලේතිය සංශෝධනය කිරීම සඳහා වූ කෙටුවීම්පත් ප්‍රයුද්ලේතිය	288
■ උතුරු මැද පළාත් සහාවේ 1990 අංක 14 දුරන පළාත් සහ (ලේකම් කාරුණ මණ්ඩල) ප්‍රයුද්ලේතිය	296
■ 1990 අංක 16 දුරන උතුරු මැද පළාත් සහාවේ ප්‍රධාන අමාත්‍ය අරමුදල ප්‍රතිෂ්කාපන කිරීමේ ප්‍රයුද්ලේතිය	300
■ 1991 අංක 03 උතුරු මැද පළාතේ පළාත් සහාවේ සහාපති හා නියෝජන සහාපතිව වැටුප් හා දීමනා ගෙවීමට විධිවිධාන සැලැස්සීම සඳහා වූ ප්‍රයුද්ලේතියකි.	302
■ උතුරු මැද පළාතේ පළාත් සහාවේ 1991 අංක 03 දුරන (වැටුප් හා දීමනා ගෙවීමේ) ප්‍රයුද්ලේතිය සංශෝධනය කිරීම සඳහා වූ 1992 අංක 04 දුරන (සංශෝධන) ප්‍රයුද්ලේතිය	303
■ 1992 අංක 01 දුරන උතුරු මැද පළාතේ ව්‍යාපාර හාම පිළිබඳ ප්‍රයුද්ලේතිය	303
■ 1992 අංක 02 දුරන සමුපකාර බස් රථ මගින් මගි ප්‍රවාහනය කිරීම පිළිබඳ ප්‍රයුද්ලේතිය	306
■ උතුරු මැද පළාත් සහාව බස් රථ මගින් මගි ප්‍රවාහනය කිරීම පිළිබඳ ප්‍රයුද්ලේතිය	306
■ 1992 අංක 03 දුරන උතුරු මැද පළාත් සහාවේ (කෘෂි ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදන අලෙවිය සහ අලෙවි සංවර්ධනය ඉවත් කිරීමේ ප්‍රයුද්ලේතිය)	313
■ 1992 අංක 05 දුරන ප්‍රධාන අමාත්‍ය අරමුදල ප්‍රයුද්ලේතිය	314
■ 1994 අංක 01 දුරන උතුරු මැද පළාතේ මුදල් (සංශෝධන) ප්‍රයුද්ලේතිය	316
■ 1994 අංක 02 දුරන උතුරු මැද පළාතේ මුද්දුර ගාස්තු හැරවීමේ ප්‍රයුද්ලේතිය	317
■ 1994 අංක 04 දුරන උතුරු මැද පළාත් ඉඩම් සංවර්ධන ප්‍රයුද්ලේතිය	318
■ 1994 අංක 05 දුරන උතුරු මැද පළාතේ ඉඩම් ප්‍රයුද්ලේතිය	329
■ 1994 අංක 06 දුරන සමුපකාර දේවික විශ්‍රාම වැටුප් සහ සමාජ ආරක්ෂණ ප්‍රතිචාර යෝජන තුම ප්‍රයුද්ලේතිය	335
■ 1994 අංක 07 දුරන උතුරු මැද පළාතේ අධිකරණ දූඩ් හැරවීමේ ප්‍රයුද්ලේතිය	343
■ 1994 අංක 08 දුරන මාර්ගසීර මගි ප්‍රවාහන සේවා අධිකාරය පිහිටුවීමේ ප්‍රයුද්ලේතිය	344
■ 1994 අංක 09 දුරන සමුපකාර දේවික තොම්පත් සහ ප්‍රයුද්ලේතිය	357
■ 1994 අංක 10 දුරන උතුරු මැද පළාතේ සුරාඛදු ප්‍රයුද්ලේතිය	368
■ 1995 අංක 01 දුරන උතුරු මැද පළාතේ ලුමා රැක්ෂක සේවා අරමුදල් ප්‍රයුද්ලේතිය	385
■ 1995 අංක 03 දුරන උතුරු මැද පළාතේ ප්‍රධාන අමාත්‍ය අරමුදල (සංශෝධන) ප්‍රයුද්ලේතිය	390